

**Особливості техніко-тактичних дій розігруючих гравців NBA
різних стилів гри**

Стрикаленко Є.А.¹, Шалар О.Г.¹, Денещук Т.В.²

Херсонський державний університет¹

Херсонський політехнічний коледж²

Анотація. У статті проаналізовано техніко-тактичні дії гравців NBA різних стилів гри. Доведено, що лідером з загальної кількості кидків (83 рази), та влучних кидків (39 разів) став Деррік Роуз, з 3-очкових кидків (31 раз) і влучань (10 разів) Стефен Каррі та з штрафних кидків (26 разів) та влучань (19 разів) Рассел Вестбрук. За відсотками влучань з штрафної лінії став першим з відсотком (100%) Стефен Каррі, найкращі 3-очкові влучання (33%) виконує Дуейн Уейд, а всього влучань поділили між собою з відсотком (48%) Деррік Роуз та Дуейн Уейд. Також дослідження показало, що найбільше набраних очок (24,2) у Дерріка Роуза, а гравцем, який виконує найбільше передач (11,5 разів) є Рассел Вестбрук. Найкращим за підбираннями (9,5 разів) є Рассел Вестбрук, по перехопленням м'яча (3,2 разів) Стефен Каррі, а найкращий за блокуванням м'яча (1,2 разів) став Деррік Роуз. Найменше втрат (2,7 разів) і персональних фолів (1,2 рази) заробляє Дуейн Уейд.

Ключові слова: баскетбол, розігруючи гравці, кидки, передачі м'яча, перехоплення, підбирання м'яча, фоли, втрати м'яча.

Актуальність. Баскетбол характеризується мобілізацією всіх сторін підготовленості спортсмена в умовах змагальної діяльності. Проте однією з основних сторін, без якої не можливо досягнення високих спортивних результатів, залишається технічко-тактична підготовленість. Саме від вміння вдало виконати рухову дію та поєднати техніку формуються остаточний результат виступу команди на ігрому майданчику. Проте в сучасному баскетболі всі гравці виконують різні ігрові функції, які передбачені діями команди взагалі. Все це обумовлює різницю між характером техніко-тактичних дій баскетболістів [2, 4, 6, 7].

На думку Ю. М. Портнова, Д. Вудена, О. Я. Гомельського важливе значення в комплектуванні баскетбольної команди має розігруючий гравець [3, 5, 8]. Функції розігруючого гравця не зовсім обґрунтовані, оскільки його роль не обмежується лише організацією гри в атаці або захисті. Безсумнівно одне: він - один з головних гравців у команді. Від прийнятих ним рішень залежить і успіх гри, і те, яке враження залишає гра всієї команди.

Мета роботи: визначити особливості техніко-тактичних дій розігруючих гравців з різними стилями гри.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, відео аналіз, методика визначення техніко-тактичних дій баскетболістів, методи математичної статистики.

СПОРТИВНІ ІГРИ SPORTYVNI IHRY СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ 2017 №1(3)

Результати дослідження. Контингент нашої наукової роботи складали 5 розігруючих гравців провідних команд NBA, а саме: Дуейн Уейд гравець команди «Майамі Хіт», Стефен Каррі гравець «Голден Стейт Ворріорз», Рассел Вестбрук гравець «Оклахома-Сіті Тандер», Деррік Роуз гравець «Чікаго Буллз» та Джон Уолл гравець «Вашингтон Візардс».

*Таблиця 1.
Характеристика провідних розігруючих гравців NBA*

I.П.	Дата народження	Зрост (см)	Вага (кг)	Коледж	Драфт (№)	Особисті досягнення
Дуейн Уейд	17.01.82	193	100	Маркетт	5-й	1. Чемпіон NBA (2006, 2012-2013) 2. MVP фіналу NBA (2006) 3. Учасник Матчу зірок NBA (2005-2016) 4. MVP Матчу всіх зірок NBA (2010) 5. MVP сезону NBA (2009) 6. Бронза на Олімпійських іграх в Афінах 7. Золото на Олімпійських іграх в Пекіні 8. Бронза на чемпіонаті світу в Японії
Стефен Каррі	14.03.88	191	84	Девідсон	7-й	1. Чемпіон NBA (2015) 2. Найцінніший гравець NBA (2015) 3. Матч всіх зірок NBA (2014-2016) 4. Рекордсмен регулярного чемпіонату по триочковим кидкам (2013, 2015) 5. Золото на чемпіонаті світу в Турції 6. Золото на чемпіонаті світу в Іспанії
Рассел Вестбрук	12.11.88	191	91	УКЛА	4-й	1. Матч зірок NBA (2011-2013, 2015-2016) 2. MVP Матчу зірок NBA (2015, 2016) 3. MVP сезону NBA (2015) 4. Золото на Олімпійських іграх у Лондоні 5. Золото на чемпіонаті світу в Турції
Деррік Роуз	04.10.88	191	86	Мемфіс	1-й	1. Учасник Матчу зірок NBA (2010-2012) 2. Найцінніший гравець NBA (2011) 3. Новачок року (2009) 4. Золото на чемпіонаті світу в Турції 5. Золото на чемпіонаті світу в Іспанії
Джон Уолл	06.09.90	193	88	Кентуккі	1-й	1. Учасник Матчу зірок NBA (2014-2015) 2. Матч новачків NBA (2011-2012) 3. MVP матчу новачків NBA (2011) 4. Переможець конкурсу по кидкам зверху

Знання відмінностей техніко-тактичних дій протягом змагальної діяльності гравців різних стилів гри, на нашу думку, дозволить тренерам акцентувати увагу на вдосконаленні тих чи інших ігрових дій та зробити ефективність навчально-тренувального процесу максимальною [1].

В ході проведеного експерименту нами були досліджені техніко-тактичні дії баскетболістів як в захисті так і в нападі. Проте існують певні розходження між показниками баскетболістів, які виступають в різних командах. Тому в ході

СПОРТИВНІ ІГРИ SPORTYVNI IHRY СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ 2017 №1(3)

подальшого дослідження ми порівняли показники основних техніко-тактичних дій між баскетболістами з різних команд НБА. Результати порівняння загальної кількості та влучних 3-х очкових, штрафних та всього кидків кожного з п'яти гравців представлениі на рисунку 1.

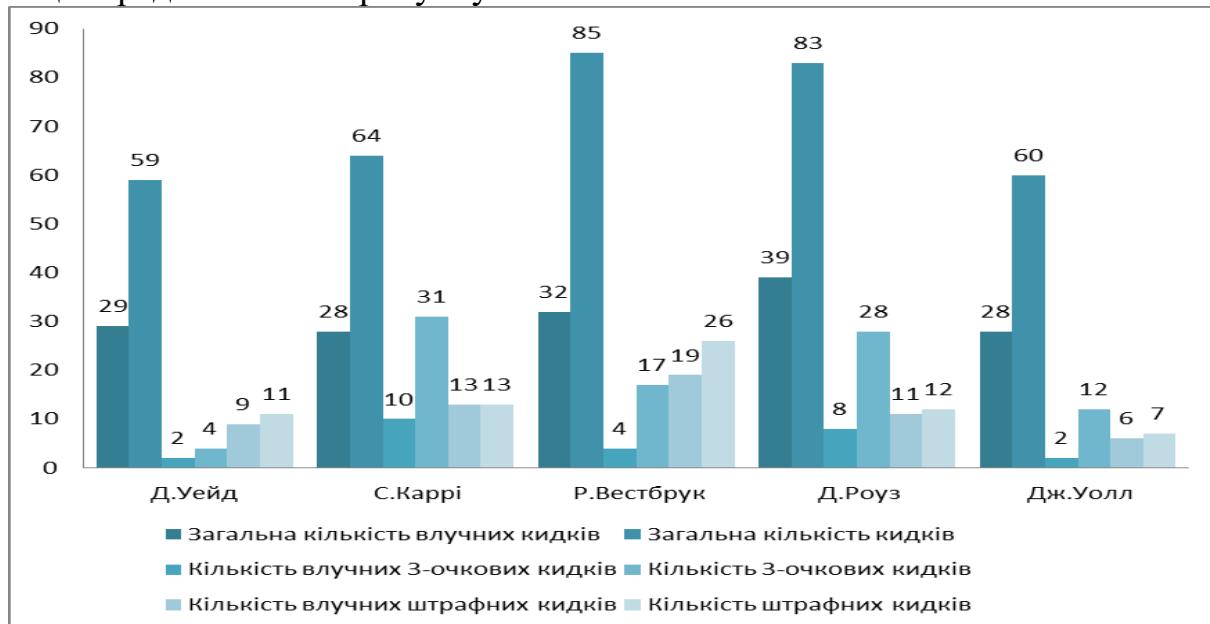

Рис. 1. Кількість вдало та невдало виконаних 3-очкових, штрафних і всього кидків розігруючих гравців різних команд

Порівнюючи розходження між представленими техніко-тактичними діями розігруючих гравців встановлено, що загальна кількість кидків найбільша у Рассела Вестбурука (85 разів) та влучних кидків (32 рази), але це менше влучань ніж у Дерріка Роуза, в якого загальна кількість кидків (83 рази), а влучних кидків (39 разів).

За загальною кількістю кидків і влучань з 3-очкової дуги було виявлено, що найбільше кидків(31 раз) і влучань(10 разів) виконує Стефан Каррі, та лише трохи йому поступається Деррік Роуз, який виконав (28 разів) кидків і (8 разів) з них були влучними.

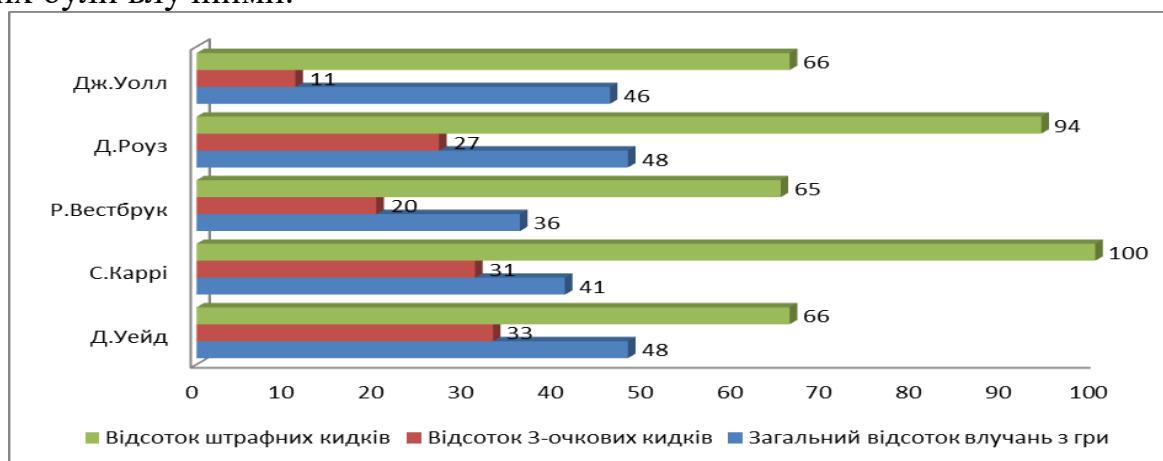

Рис. 2. Відсоток влучань з гри, з штрафної та 3-очкової лінії розігруючих гравців різних команд

СПОРТИВНІ ІГРИ SPORTYVNI IHRY СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ 2017 №1(3)

Гравцем, який виконує найбільше штрафних кидків (26 разів) став Рассел Вестбрук, з яких влучив (19 разів), але Стефан Каррі більш влучно виконує штрафні кидки, на його рахунку (13 разів) кидків із 100 % влучання.

Аналогічно до попереднього спостереження ми порівняли середні показники набраних очок та результативних передач, які представлені на рисунку 3.

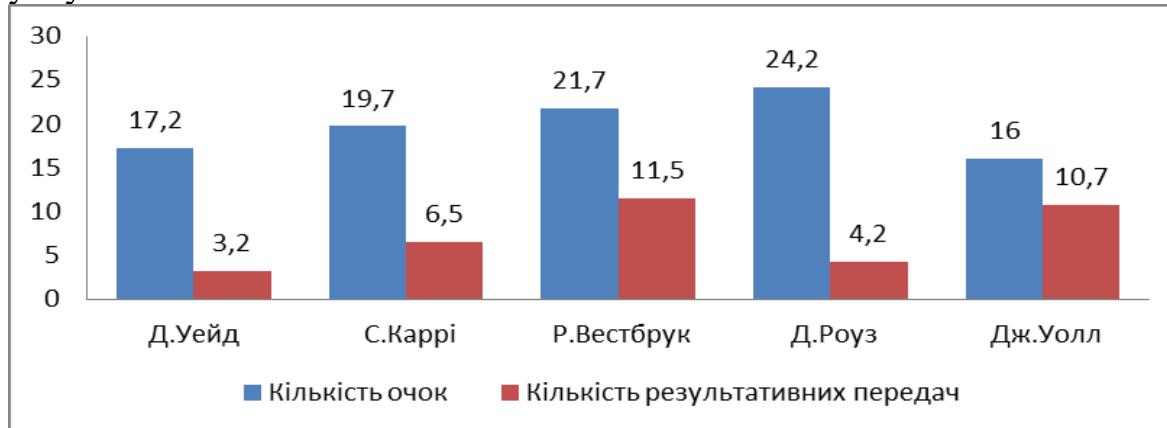

Рис. 3. Кількість очок та результаивних передач розігруючих гравців різних команд

Порівнюючи середні показники кількості очок і результаивних передач, ми дійшли наступних висновків, що найкращим гравцем, який набирає більше за всіх очок (24,2) став Деррік Роуз, та лише трохи поступається йому з показником (21,7) Рассел Вестбрук, який також виконує найбільшу кількість передач (11,5 разів), обійшовши за цим показником Джона Уолла, котрий в свою чергу набирає (10,7 разів) результаивних передач за гру.

Показники кількості блокувань, перехоплень та підбирань м'яча розігруючих гравців різних команд представлені на рисунку 4.

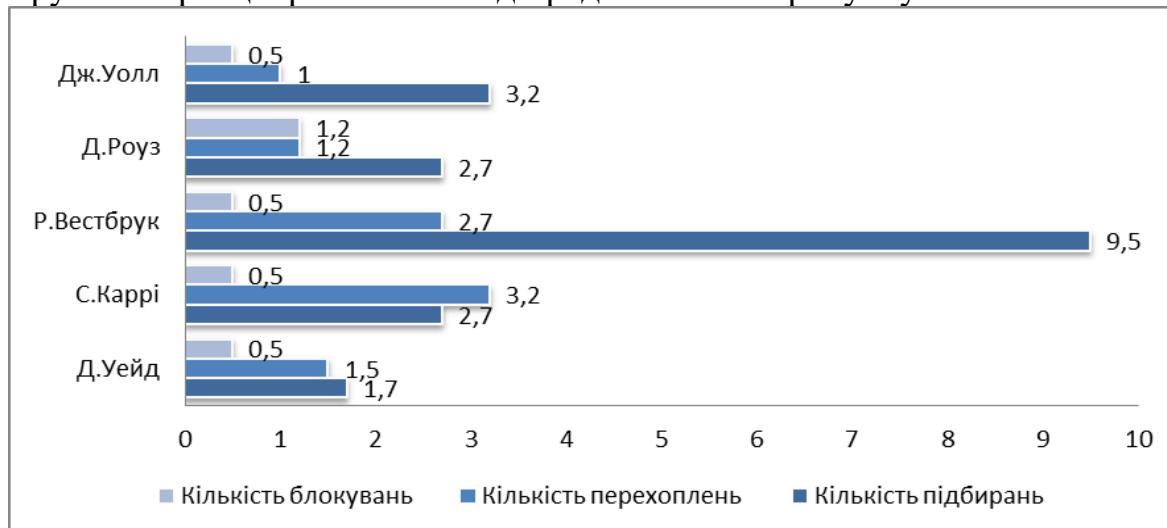

Рис. 4. Кількість блокувань, перехоплень та підбирань м'яча розігруючих гравців різних команд

Проаналізувавши середні показники підбирань, перехоплень і блокувань м'яча на рисунку 5, ми виявили наступні результати, на першому місці за

підбираннями (9,5 разів) є Рассел Вестбрук. На тому ж місці тільки по перехопленням м'яча (3,2 разів) знаходиться Стефан Каррі, а от найкращий серед гравців, які виконують блокування м'яча з показником (1,2 разів) є Деррік Роуз.

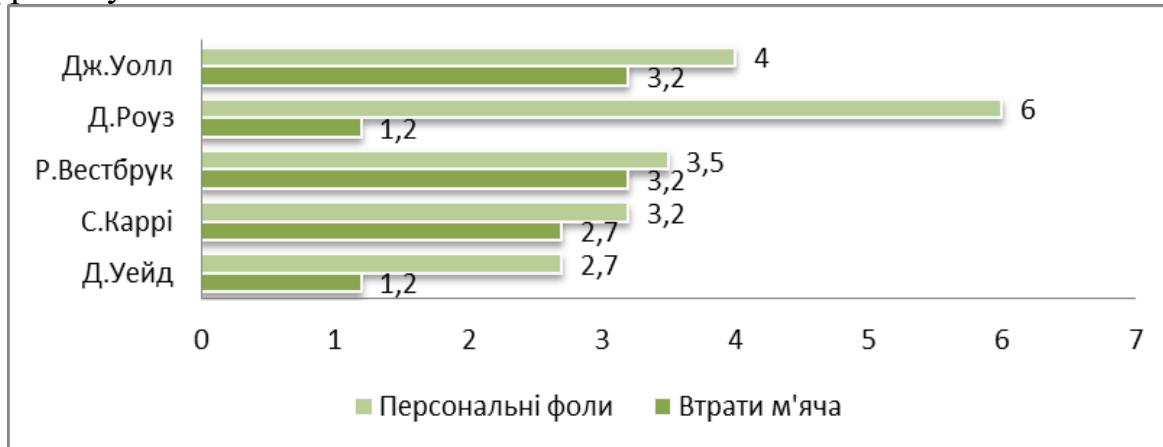

Рис. 5. Кількість персональних фолів та втрат м'яча розігруючих гравців різних команд

З отриманих результатів порівняння, щодо персональних фолів та втрат м'яча (рис. 5) встановлено, що найбільше фолів заробляє Джон Уолл та Рассел Вестбрук з середнім показником (3,2 рази), а робить найбільше втрат м'яча (6 разів) Деррік Роуз, а от найменше втрат (2,7 разів) і персональних фолів (1,2 рази) в активі у Дуайна Уейда, що свідчить про його користь для своєї команди.

Висновок. Проаналізувавши особливості техніко-тактичних дій розігруючих гравців різних команд високого класу, ми дійшли наступних висновків, що лідером з загальної кількості кидків (83 рази), та влучних кидків (39 разів) став Деррік Роуз, з 3-очкових кидків (31 раз) і влучань (10 разів) Стефан Каррі та з штрафних кидків (26 разів) та влучань (19 разів) Рассел Вестбрук. За відсотками влучань з штрафної лінії став першим з відсотком (100%) Стефан Каррі, найкращі 3-очкові влучання (33%) виконує Дуайн Уейд, а всього влучань поділили між собою з відсотком (48%) Деррік Роуз та Дуайн Уейд. Також дослідження показало, що найбільше набраних очок (24,2) у Дерріка Роуза, а гравцем, який виконує найбільше передач (11,5 разів) є Рассел Вестбрук. Найкращим за підбираннями (9,5 разів) є Рассел Вестбрук, по перехопленням м'яча (3,2 разів) Стефан Каррі, а найкращий за блокуванням м'яча (1,2 разів) став Деррік Роуз. Найменше втрат (2,7 разів) і персональних фолів (1,2 рази) заробляє Дуайн Уейд.

Проте проведене дослідження не є вичерпним. Перспективним напрямком подальших досліджень є вивчення та узагальнення техніко-тактичних дій гравців інших ігрових амплуа та порівняння отриманих даних з показниками баскетболістів, що виступають в європейських чемпіонатах.

Література

1. Волков Л. В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту / Л. В. Волков. – К.: Олімпійська література, 2002 – 294 с.

СПОРТИВНІ ІГРИ SPORTYVNI IHRY СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ 2017 №1(3)

2. Головко А. М. Показники техніко-тактичних дій нападників NBA / А. М. Головко, Є. А. Стрикаленко, О. Г. Шалар, І. В. Хруленко. // Баскетбол : історія, сучасність, перспективи: матеріали I Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпро, 19-20 грудня) / відповід. ред. О. О. Мітова; тех. ред. Т. В. Михайлова. – [Електронний ресурс] – Дніпро: ДДІФКіС, 2016. – С. 129–134.
3. Гомельский А. Я. Все о баскетболе / А. Я. Гомельский. – М. : Академия, 2000. – 289 с.
4. Гузар В. М. Оцінка змагальної діяльності баскетболістів клубів NBA / В. М. Гузар, Є. Ю. Кравченко, Є.А. Стрикаленко, О. Г. Шалар. // XVI Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасної біології та здоров'я людини». Збірник наукових праць. Випуск 16 / Під ред.. С.В. Гетманцева. – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016. – С. 60–63
5. Джон Р. Вуден Современный баскетбол / Вуден Р. Джон. – М.: Физкультура и спорт, 1989. – 256 с.
6. Кочубей Ю.О., Стрикаленко Є.А., Шалар О.Г. Аналіз фізичної підготовленості баскетболістів високого класу // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №15. – «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /фізична культура і спорт/» 36. наукових праць/ За ред. Г.М. Арзютова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – Випуск 6 (49) 14. – С. 55–63.
7. Лебідь Є.О. Контроль змагальної діяльності баскетболістів європейських клубів. / Є. О. Лебідь, Є. А. Стрикаленко, О. Г. Шалар, Є. Ю. Кравченко // Баскетбол: історія, сучасність, перспективи: матеріали I Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпро, 19-20 грудня) / відповід. ред. О.О. Мітова; тех. ред. Т.В. Михайлова. – [Електронний ресурс] – Дніпро: ДДІФКіС, 2016. – С. 159–163.
8. Портнов Ю. М. Баскетбол: Учебник для вузов физической культуры / Ю.М. Портнов. — М. : Физкультура и спорт, 2004. – 476 с.

Інформація про авторів

Стрикаленко Євгеній Андрійович – завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Херсонський державний університет
E-mail: strikalenko76@gmail.com

Шалар Олег Григорович – кандидат педагогічних наук, доцент
Херсонський державний університет
E-mail: shalar@ksu.ks.ua

Денещук Тарас В'ячеславович – викладач фізичного виховання
Херсонський політехнічний коледж

Поступила в редакцию 08.01.2017